

Spis treści

Objaśnienie ważniejszych skrótów	7
Wprowadzenie	9

Rozdział 1

Powstanie państwa jako problem prawnomiędzynarodowy	17
1.1. Powstanie państwa	17
1.2. Klasyfikacja sposobów powstania państw	22

Rozdział 2

Prawnomiędzynarodowe kryteria państwowości	36
2.1. Historia kształtowania się prawnomiędzynarodowych kryteriów państwowości	36
2.2. Prawnomiędzynarodowe kryteria państwowości wynikające z praktyki państw	41
2.2.1. Ludność	41
2.2.2. Terytorium	43
2.2.3. Władza, efektywność, trwałość	44
2.2.4. Suwerenność	47
2.2.5. Legalność	61
2.3. Pojęcie państwa w doktrynie prawa międzynarodowego	79
2.3.1. Uznanie	80
2.3.2. Odpowiedni stopień cywilizacji	96
2.3.3. Wola przestrzegania prawa międzynarodowego ...	97
2.3.4. System polityczny	97

Rozdział 3

Zasada samostanowienia narodów jako prawnomiędzynarodowa podstawa procesów państwotwórczych	100
3.1. Rys historyczny	100
3.2. Stan współczesny	109
3.2.1. Źródła zasady samostanowienia	110
3.2.2. Podmioty zasady samostanowienia	115
3.2.3. Wykonanie prawa do samostanowienia	120

Rozdział 4

Prawo międzynarodowe a podział państwa (tzw. państwa podzielone)	127
4.1. Państwa podzielone powstałe w wyniku zimnowojennej rywalizacji mocarstw	128
4.1.1. Niemcy	128
4.1.2. Chiny	133
4.1.3. Wietnam	141
4.1.4. Korea	144
4.2. Nowe państwa podzielone	147
4.2.1. Cypr	148
4.2.2. Serbia (Kosowo)	152
4.2.3. Obszar byłego ZSRR	154
4.2.4. Afrykańskie państwa podzielone	155

Rozdział 5

Procesy państwotwórcze w kontekście dekolonizacji	159
5.1. Prawnomiędzynarodowy status terytoriów kolonialnych	159
5.2. Prawnomiędzynarodowe aspekty walki z kolonializmem po II wojnie światowej	161

Rozdział 6

Prawo międzynarodowe a secesja	169
6.1. Poglądy doktryny prawa międzynarodowego w odniesieniu do secesji	171
6.1.1. Przegląd tradycyjnych poglądów doktryny w odniesieniu do secesji	172
6.1.2. Poglądy doktryny w odniesieniu do secesji w kontekście zasady obowiązku zapewnienia poszanowania praw człowieka	177
6.2. Praktyka państw a secesja	180
6.2.1. Praktyka ONZ i społeczności międzynarodowej w odniesieniu do secesji	181
6.2.2. Praktyka państw w odniesieniu do secesji tworzona poza dyskursem prezentowanym w ramach ONZ	190
6.3. Przegląd współczesnych ruchów separatystycznych	197
Podsumowanie	223
Bibliografia	233
Summary	249
Załączniki	253
Załącznik 1 Lista państw w rozumieniu prawa międzynarodowego	253
Załącznik 2 Jednostki geopolityczne o statusie zbliżonym do państwa	259
Załącznik 3 Nieuznane jednostki geopolityczne pretendujące do statusu państwa (państwa marionetkowe)	259